

Algemene beschouwingen 2025

Geacht College, Raadsleden en overige Toehoorders,

Ik wil beginnen om de ambtenaren die aan deze begroting gewerkt hebben te bedanken voor een prettig leesbare begroting. Dat maakt onze controlerende en kader stellende taak als gemeenteraad een stuk makkelijker.

Programma 0 Algemeen bestuur
Een speerpunt is het verbeteren van de communicatie tussen burger en gemeente. Dat is goed. Toch is GroenWit van mening dat een te ontwikkelen burgerparticipatieplatform op de site van de gemeente zou moeten staan. Juist om duidelijkheid te creëren dat het een wisselwerking tussen de burger en gemeente is. Technisch moet dat mogelijk zijn. Wilt u deze overweging meenemen?

Programma 1 Openbare orde en veiligheid
Ik ben blij dat de inhuur van boa's in samenwerking met Harlingen wordt voortgezet. En ook dat er een structureel overleg is met ambtelijke dienst, politie en boa's. Graag zou ik zien dat er ook wat meer met de raad zou worden overlegd. Kan het overleg tussen raad en politie – en wellicht nu ook de boa's – weer worden ingepland? Ik zie een meerwaarde in het jaarlijks bespreken van het jaarplan van de politie, voordat het wordt vastgesteld, zodat de raad haar wensen kan uitspreken.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat
Openbaar vervoer
Over het elektrische openbaar vervoer maak ik me wat zorgen. Contacten met Qbuzz zijn al gaande. In principe rijdt deze vervoerder vanaf december 2024 op Vlieland.
Dan lijkt mij dat de elektrische bussen in december ook wel aan een stekker moeten.
Hoe staat het met de locatie waar dit mogelijk wordt, welke afspraken zijn er? Die zullen toch op zeer korte termijn moeten kunnen worden gemaakt?

Parkeerdrukte
Voor het tweede jaar achtereen is er onderzoek gepland naar ondergronds parkeren. Kunt u mij daarvan dan nu een tijdspad geven? Wanneer is dit onderzoek afgerond?

Concessie Waddenveren
Ik spreek de hoop uit dat het ministerie ook naar de eilanders luistert en het veer als levensader voor een eiland erkent. Het zou bovendien duidelijkheid geven als er een knoop wordt doorgehakt: of de veerdiensten nu wel of niet onder het openbaar vervoer vallen. In de praktijk bleek: wel als het gaat om coronamaatregelen, niet als het gaat om rijkssubsidies.

Programma 3 Economische zaken
Speerpunt 4 is 'Toekomstbestendig ondernemen en ontwikkelen', een programma binnen de Regio Deal. Vorig jaar bij de beschouwingen heb ik al de bezorgdheid uitgesproken over ontwikkelingen op Vlieland. Sluiten of minder open zijn van restaurants, winkels, uitbreiding van logiesaccommodatie. En dit terwijl de raad toch de wens heeft uitgesproken: geen uitbreiding van bedden maar kwaliteitsverbetering. Met de recente discussie over het almaar duurder worden van recreatie op Vlieland in het achterhoofd, moeten we dan wel oppassen dat we ons niet uit de markt prijzen. En dat we straks niet meer bereikbaar zijn voor mensen met een kleine portemonnee.
Daarom vraag ik het college: wilt u deze kanttekeningen meenemen in uw overwegingen?

Programma 4 onderwijs
Er zijn plannen om op Vlieland meer onderwijsmogelijkheden te creëren. Dat is een goed streven. Een leven lang leren komt ook voor Vlieland binnen bereik. Om optimaal gebruik van het aanbod te kunnen maken, is de boot tussen Terschelling en Vlieland cruciaal. Daarmee kunnen immers leerlingen heen en weer worden gebracht, zodat de groep voldoende groot is om het gewenste onderwijs ook werkelijk op poten te zetten. De dienst wordt waarschijnlijk geen onderdeel van de concessieverlening. Hoe staat het nu met de bootverbinding? Voor hoelang is die nog gegarandeerd? En hoe denkt het college de toekomst hiervan te kunnen waarborgen?

Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening
Speerpunt 1 is 'Participatie naar vermogen versterken**,** bestaanszekerheid vergroten, armoede voorkomen. Dat is mooi! Armoede voorkomen is natuurlijk goed. De cijfers van het CBS liegen niet: er is ook werkelijk armoede op Vlieland, ook al zien we het misschien niet altijd. We zijn een kleine gemeenschap van 'ons kent ons'. Schaamte kan een reden zijn om geen hulp te zoeken, om de schijn hoog te houden. Maak duidelijk dat er geen schaamte hoeft te zijn en publiceer met regelmaat welke mogelijkheden tot hulp er zijn. Maak ook gebruik van andere wegen dan de gemeentelijke om mensen in armoede te bereiken. In hoeverre bent u bereid om initiatieven vanuit de gemeenschap te ondersteunen? Wat wel en wat niet?

Over de WMO formuleert u het volgende speerpunt: 'We streven naar het realiseren van een crisis-bed binnen de gemeente samen met de kwadrantgroep'. Volgens mij zijn er al 2 bedden voor acute zorg, revalidatie of respijtzorg in de Boswijk. Wat voor soort crisis-bed bedoelt u hier?

Programma 7 Volksgezondheid en milieu
Speerpunt 4 is nog 'Pilotproject bedrijventerrein Vlieland gasvrij'. GroenWit is uitermate teleurgesteld dat in de vorige raadsvergadering dit pilotproject – met eigenlijk irrelevante argumenten – van tafel is geveegd. Een kans om op een innovatieve wijze, die past bij het eilandkarakter, Vlieland gasvrij te krijgen lijkt daarmee verloren. Wat voor kansen zijn er nog voor dit project?
Wel blij zijn we met de projecten die lopen of gaan lopen binnen de Regio Deal en het eigen meerjarenprogramma verduurzaming. Voor GroenWit is inzet op CO2-reductie en een circulaire economie heel belangrijk.

Programma 8 Wonen en fysieke omgeving
Na jaren uitstel is dan in januari 2024 de Omgevingswet en – deels – de wet kwaliteitsborging in werking getreden. Vlieland heeft in het verlengde hiervan al diverse programma's en beleidsstukken gemaakt (chapeau voor het geduld van de ambtenaar). Helaas is de techniek m.b.t de software nog steeds niet berekend op deze complexe materie. Ik hoop dat het in 2025 inderdaad is opgelost, zodat er optimaal mee gewerkt kan gaan worden.

Programma 9 Financiering, algemene dekkingsmiddelen
In 2025 gaan we verder met het volgen van ontwikkelingen op het gebied van een digitaal nachtregister. Dit om een mogelijkheid te onderzoeken tot optimale inning toeristenbelasting. We 'volgen' het ook al dit jaar. Hoe lang gaan we dit nog volgen om tot een conclusie te komen? Moeten we niet een eigen route uitstippelen om tot een betere inning van de toeristenbelasting te komen?

Voor 2025 hebben we nog een sluitende begroting. Er komen diverse investeringen aan. Het ravijnjaar 2026 hangt elke gemeente boven het hoofd.

Ik wens het college en mijn collega-raadsleden wijsheid toe in het nemen van besluiten welke belangrijk zijn voor de toekomst van Vlieland en haar inwoners.